

**Maaliskuun osavuosisikatsaus
2026
Sivistys**

TUUSULA

**Elämisen
taidetta**

Sivistys

Sivistyksen toimialueen talouden toteutuminen 1-3/2026

Tuloslaskelma (1000 €)	Tot. 1-3 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-3 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
TOIMINTATUOTOT	4 273	25,3 %	4 192	25,0 %	17 466	16 901	16 901
Myyntituotot	2 954	23,4 %	2 858	22,7 %	12 579	12 641	12 641
Maksutuotot	639	19,0 %	1 019	33,1 %	3 298	3 365	3 365
Tuet ja avustukset	653	98,9 %	289	36,8 %	1 356	660	660
Muut toimintatuotot	26	11,2 %	26	9,0 %	233	235	235
TOIMINTAKULUT	- 31 403	24,0 %	- 31 667	24,7 %	- 126 112	- 130 733	- 130 733
Henkilöstökulut	- 17 498	24,2 %	- 17 392	24,0 %	- 72 430	- 72 342	- 72 342
Palvelujen ostot	- 5 526	25,4 %	- 5 705	25,4 %	- 22 043	- 21 742	- 21 742
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 911	19,9 %	- 906	18,7 %	- 4 653	- 4 570	- 4 570
Avustukset	- 622	21,9 %	- 560	19,3 %	- 2 654	- 2 841	- 2 841
Muut toimintakulut	- 6 847	23,4 %	- 7 105	27,8 %	- 24 332	- 29 240	- 29 240
TOIMINTAKATE	- 27 130	23,8 %	- 27 475	24,6 %	- 108 646	- 113 832	- 113 832

Tammi-maaliskuun ajanjaksolta talouden tasaisen toteutumisen vertailuluku on 25,0 prosenttia. Toiminnan tuottojen toteuma oli 25,3 prosenttia. Määrärahojen käyttöaste oli 24,0 prosenttia. Sitovan toimintakatteen toteuma oli 23,8 prosenttia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan käyttötalouden tuottojen ja kulujen toteutuminen 1-3/2026

Toimintatuotot yksiköittäin (1000 €)	Tot. 1-3 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-3 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTA-KUNTA	188	15,0 %	484	42,0 %	1 148	1 253	1 253
Kulttuuri	168	25,4 %	215	32,7 %	717	661	661
Kirjasto	13	22,8 %	58	101,7 %	69	57	57
Museo- ja kulttuuripalvelut	27	8,2 %	28	8,6 %	354	327	327
Tuusulan opisto, kuvataidekoulu ja taiteen perusopetus	128	46,4 %	129	47,2 %	295	277	277
Vapaa-aika	20	3,4 %	269	54,2 %	431	592	592
Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut	10	5,3 %	50	27,7 %	240	190	190
Uimahalli- ja terveystoimintapalvelut	10	2,5 %	218	71,6 %	182	390	390
Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut		2,3 %	1	7,5 %	9	12	12

Toimintakulut yksiköittäin (1000 €)	Tot. 1-3 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-3 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTA-KUNTA	- 2 950	25,0 %	- 2 959	29,1 %	- 10 219	- 11 778	- 11 778
Kulttuuri	- 1 603	26,5 %	- 1 417	23,7 %	- 6 027	- 6 052	- 6 052
Kirjasto	- 623	25,8 %	- 618	26,2 %	- 2 336	- 2 419	- 2 419
Museo- ja kulttuuripalvelut	- 596	29,7 %	- 407	20,6 %	- 2 042	- 2 004	- 2 004
IT-museo	- 16	132,6 %	- 3	5,6 %	- 44	- 12	- 12
Tuusulan opisto, kuvataidekoulu ja taiteen perusopetus	- 384	23,6 %	- 391	23,8 %	- 1 649	- 1 629	- 1 629
Vapaa-aika	- 1 347	23,5 %	- 1 542	36,8 %	- 4 193	- 5 726	- 5 726
Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut	- 602	30,4 %	- 679	33,1 %	- 2 135	- 1 982	- 1 982
Uimahalli- ja terveystoimintapalvelut	- 451	19,2 %	- 573	61,8 %	- 837	- 2 353	- 2 353
Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut	- 294	21,2 %	- 290	24,0 %	- 1 221	- 1 390	- 1 390

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan käyttötalouden tuottojen ja kulujen toteutuminen 1-3/2026

Toimintatuotot yksiköittäin (1000 €)	Tot. 1-3 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-3 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTA-KUNTA	4 085	26,1 %	3 708	23,8 %	16 315	15 649	15 649
Sivistyksen tukipalvelut	1 811	25,7 %	1 748	25,0 %	6 248	7 044	7 044
Toimialueen hallinto		0,0 %	1	0,0 %	- 6		
RUOKAPALVELUT	1 811	25,7 %	1 747	25,0 %	6 255	7 044	7 044
Varhaiskasvatus	819	40,3 %	515	25,3 %	2 352	2 034	2 034
Kunnallinen varhaiskasvatus	819	41,5 %	515	26,0 %	2 267	1 976	1 976
Esiopetus		0,0 %		0,0 %	85	58	58
Yksityinen varhaiskasvatus		0,0 %		0,0 %	1		
Oppiminen	1 455	22,2 %	1 446	22,0 %	7 715	6 571	6 571
Perusopetus	1 434	22,1 %	1 439	22,2 %	7 622	6 479	6 479
Kasvun ja oppimisen tuki		0,0 %		0,0 %	2		
Lukio	21	22,8 %	6	7,0 %	91	92	92

Toimintakulut yksiköittäin (1000 €)	Tot. 1-3 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-3 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTA-KUNTA	- 28 453	23,9 %	- 28 705	24,4 %	- 115 738	- 118 956	- 118 956
Sivistyksen tukipalvelut	- 1 589	23,6 %	- 1 830	26,9 %	- 6 527	- 6 734	- 6 734
Toimialueen hallinto	- 112	14,8 %	- 131	18,4 %	- 643	- 756	- 756
RUOKAPALVELUT	- 1 477	24,7 %	- 1 699	27,9 %	- 5 884	- 5 978	- 5 978
Varhaiskasvatus	- 9 347	23,3 %	- 9 516	24,1 %	- 38 094	- 40 130	- 40 130
Kunnallinen varhaiskasvatus	- 6 928	23,1 %	- 7 327	24,0 %	- 29 211	- 29 975	- 29 975
Esiopetus	- 777	22,1 %	- 586	24,3 %	- 2 142	- 3 513	- 3 513
Yksityinen varhaiskasvatus	- 1 642	24,7 %	- 1 603	24,6 %	- 6 742	- 6 642	- 6 642
Oppiminen	- 17 518	24,3 %	- 17 358	24,2 %	- 71 116	- 72 092	- 72 092
Perusopetus	- 15 593	24,3 %	- 15 257	24,0 %	- 63 027	- 64 220	- 64 220
Kasvun ja oppimisen tuki	- 61	17,7 %	- 80	20,1 %	- 334	- 342	- 342
Lukio	- 1 864	24,8 %	- 2 022	26,0 %	- 7 755	- 7 529	- 7 529

Talouden toteutuminen ja ennuste

Sivistyksen toimialueen talous toteutui tammi-maaliskuun aikana talousarvion mukaisesti. Toiminnan tuottojen toteuma oli 25,3 prosenttia. Osa tuotoista toteutuu myöhemmin, mutta koko vuotta koskevat saadut avustukset näkyvät jo tuottojen toteumassa. Määrärahojen käyttöaste oli 24,0 prosenttia. Talouden ennustetaan toteutuvan sitovan toimintakatteen osalta talousarvion mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnan tuottojen toteuma oli 15,0 prosenttia. Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti myöhemmin vuoden aikana. Määrärahojen käyttöaste oli 25,0 prosenttia. Toimintakuluissa ei ole ennustettavissa ylitystä.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan toiminnan tuottojen toteuma oli 26,1 prosenttia. Rakennusten vuokratuotot toteutuivat vähän arvioitua paremmin tarkastelujaksolla. Määrärahojen käyttöaste oli 23,9 prosenttia. Toimintakuluissa ei ole ennustettavissa ylitystä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet ja toimintaympäristö

Sivistyksen toimialueeseen kuuluu seuraavat palvelualueet:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta:

- Sivistyksen tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Oppiminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta:

- Kulttuuri
- Vapaa-aika

Sivistyksen tukipalvelut

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

Toimialueen hallinto

Helmikuussa kunnassa käynnistyi laaja, kaikille esihenkilöille suunnattu Johtamisen taidetta - koulutusohjelma, johon toimialueen esihenkilöt ovat osallistuneet.

Sivistyksen toimialueen johtoryhmän kokoonpano on muuttunut 1.3.2026 lukien uuden opetuspäällikön Leena Lakovaaran sekä sivistyksen palvelualueen kehittämispäällikön Minna Vuolukan aloittaessa tehtävissään.

Sivistyksessä kehittämistyötä tehdään toimialueen kaikkien palvelujen yhteisenä työnä. Alkuvuoden aikana toimialueella on jatkettu sivistyksen kehittämissuunnitelman työstämistä vuosille 2026–2029. Kehittämissuunnitelman teemat, tavoitteet ja toimenpiteet kytkeytyvät Tuusulan kuntastrategiaan ja tukevat strategisten valintojen toteutumista.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu on käynnissä. Valmistelussa huomioidaan oppilas- ja lapsimäärien kehitys sekä tiukkenevan taloustilanteen edellyttämä menokasvun hillintä. Tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut ja vahvistaa ennaltaehkäisevien palveluiden vaikuttavuutta kustannuspaineiden hallitsemiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa on tuotettu monipuolisesti kuntalaisten hyvinvointia tukevia palveluja. Tuusulan kulttuuripalvelut ovat saaneet näkyvyyttä Pariisissa toteutuneen Pekka Halosen Oodi Suomelle -näyttelyn myötä. Näyttely siirtyi maaliskuussa Alankomaihin.

Lapsiystävällinen kunta -työ etenee toimintasuunnitelman mukaisesti kohti asetettua tavoitetta. LYK-lapsitiedon koontinäyttö on rakenteilla ja muodostuu koordinaatioryhmässä yhdessä sovittujen indikaattorien pohjalta. Lapsivaikutusten arviointia valmistellaan osana ennakkovaikutusten arvioinnin kokonaisuutta.

Vuodelle 2026 asetetut tavoitteet ovat arvion mukaan toteutumassa pääosin hyvin. Oppimisen palvelualueella oppimisen tuen uudistukseen liittyvät lakimuutokset edellyttävät vielä jatkotoimenpiteitä perusopetuksen toimintakulttuurin uudistamiseksi ja lähikouluperiaatteen käytännön toteutumisen varmistamiseksi.

Särmään muutto ajoittuu alkusyksyyn. Muuttovalmisteluja on koordinoitu keskitetysti toimialueen hallinnosta käsin.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden ateriämäärät ovat kehittyneet ennakoitusti, ja elintarvike- sekä muiden materiaalien kustannukset ovat pysyneet taloussuunnitelman mukaisina.

Maku kysely toteutettiin peruskoulun 4.-9.-luokkien oppilaille, lukion opiskelijoille sekä koulujen opettajille ja muulle henkilökunnalle Webropol kyselynä ajalla 20.10.-7.11.2025.

Alkuvuoden aikana kyselyn tuloksista on tiedotettu osallistujille, ja niiden pohjalta käynnistettyjä toimenpiteitä on viety eteenpäin. Erityistä huomiota kohdistetaan ruokaraatitoiminnan kehittämiseen. Ruokaraati koostuu oppilaista, jotka arvioivat uusia reseptejä ja osallistuvat päätöksentekoon siitä, otetaanko uusia ruokia osaksi koulujen ruokalista.

Pellavan päiväkodin keittiö siirtyi väistötiloihin yhdessä päiväkodin kanssa remontin ajaksi. Toiminta on järjestetty Mikkolan koulun keittiössä, ja kokonaisuus on saatu toimimaan hyvin, vaikka päiväkodin keittiötoiminnalla on osittain erilaiset tarpeet kuin koulukeittiöllä. Väistötilat ovat alustavan tiedon mukaan käytössä ajalla 4.8.2025-19.6.2026.

Lepolan koulun noin 50 oppilasta siirtyi väistötiloihin Vanhankylän koululle ajalle 7.1.-30.5.2026. Siirto aiheutti ruokapalveluihin lisäkustannuksia, koska Vanhankylän koululla ostopalveluna toteutettu ruokapalvelutyö ei kattanut oppilasmäärän lisäystä.

01-03/2026

	Tavoitetaso €/suorite	Toteutunut €/suorite	% tavoitteesta
Suoritteet	546 390,25	604 392	111 %
Henkilökulut	1,26	1,10	88 %
Elintarvikkeet	0,96	0,88	91 %
Siivous	0,02	0,01	38 %
Kuljetus	0,06	0,04	69 %
Vuokrat	0,31	0,26	85 %

Hävikkiruoka ruokapalveluissa on ruokaa, joka on jäänyt yli ja jota ei ole käytetty alkuperäisessä tarkoituksessaan, mutta joka on edelleen syömäkelpoista.

	1-3	1-6	1-9	Koko vuosi
Ruoka-apuun luovutettu KG	817			
Ikäihmisten ruokailu, kpl	4094			
EkoTeko kpl	1238			

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen talous on toteutunut talousarvion mukaisesti. Maksutuotot ovat hieman talousarviot suuremmat.

Varhaiskasvatuksessa palvelutarpeen ennakointia on kehitetty edelleen esimerkiksi tarkentamalla palveluohjauksen prosesseja ja tiivistämällä yhteistyötä palveluohjauksen ja päiväkodin johtajien välillä.

Vuonna 2030 astuu voimaan lakimuutos, jolla muutetaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta siten, että korkeakoulutettujen osuus varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on 2/3. Tähän on tehty suunnitelma, jonka mukaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtäviä muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomien tehtäviksi viisi tehtävää vuodessa. Tuusula on mukana Jotpa-hankkeessa, jonka avulla järjestetään sosionomien muuntokoulutusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajille.

Lasten määrät varhaiskasvatuksessa ovat olleet kasvussa viimeisten vuosien aikana.

Varhaiskasvatus ja esiopetus	03/2022	03/2023	03/2024	03/2025	03/2026
Lapsimäärät					
Kunnallisissa palveluissa, kaikki lapset	1243	1430	1457	1621	1695
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	<i>221</i>	<i>288</i>	<i>312</i>	<i>359</i>	<i>352</i>
Kerhotoiminnassa	72	71	70	67	72
Yksityisissä palveluissa, kaikki lapset	303	340	558	554	500
Yksityisen hoidon tuen lapset, kaikki lapset	303	340	164	116	83
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	<i>106</i>	<i>137</i>	<i>35</i>	<i>18</i>	<i>32</i>
Palvelusetelilapset, kaikki lapset	-	-	394	438	417
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	-	-	<i>100</i>	<i>105</i>	<i>107</i>

Huom. Palveluseteli otettu käyttöön 1.8.2023

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut kasvussa Tuusulassa. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut vuonna 2025 kaikkien varhaiskasvatukseen osalta 83,8 prosenttia. 3–6-vuotiaiden lasten osalta 94 prosenttia ja 1–2-vuotiaiden osalta 60,8 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin arvo on Tuusulassa 950 euroa. 1.1.2026 on astunut voimaan uusi varhaiskasvatuksen palvelusetelilaki, johon on lisätty säännökset palvelusetelin arvoon vaikuttavista tekijöistä sekä velvoite tarkistaa setelin arvon kohtuullisuus säännöllisesti. Myös palvelusetelin omavastuusuutta koskevaa määritelmää on täsmennetty siten, että sen lisäksi palvelunkäyttäjältä ei saa periä muita varhaiskasvatusmaksuja. Yksityisen varhaiskasvatuksen kehittäminen ja päiväkotien toimintaedellytysten turvaaminen on kriittistä palveluverkon kokonaisuuden kannalta.

Asiakaskysely varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oleville perheille tehtiin helmi-maaliskuussa 2026. Kysely oli auki ajalla 19.2.–22.3.

Rykmentinpuiston päiväkodin toiminta on käynnistynyt hyvin. Toimintakulttuuria on kehitetty ja yhteistyötä Rykmentinpuiston päiväkodin ja koulun kesken on vahvistettu.

Päiväkoti Pellava on ollut toimintakauden ajan väistössä Mikkolan koulun tiloissa. Alkuvuodesta 2026 on valmisteltu Pellavan päiväkodin siirtymistä takaisin omaan tiloihin ja Vuoropäiväkoti Mainingin siirtymistä väistöön Mikkolan koulun tiloihin sisäilmakorjausten ajaksi.

Kunnallinen varhaiskasvatus

Tammi - maaliskuussa varhaiskasvatuksessa on aloittanut Etelä-Tuusulassa 69 lasta ja Pohjois-Tuusulassa 32. Lisäryhmiä ei ole ollut tarvetta perustaa, vaan lapset on sijoitettu olemassa olevaan palveluverkkoon muodostamalla ryhmiä uudelleen lasten täyttäessä kolme vuotta.

Helmikuussa 2026 Peltokaaren ja Pertun päiväkodit muodostivat uuden yksikön ja johtaminen organisoitiin siten, että Peltokaaren päiväkotia lisättiin Pertun päiväkodin johtamiskokonaisuuteen. Notkopuiston päiväkodin johtaja palasi takaisin omaan tehtäväänsä. Tässä yhteydessä Perttu - Peltokaaren yksikössä aloitti uusi apulaisjohtaja.

Tuusulan varhaiskasvatuksen apulaisjohtajamalli perustuu vahvalle parijohtamisen periaatteelle. Malli vahvistaa pedagogiikan rakenteita ja edesauttaa laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamista. Apulaisjohtajamalli on Tuusulan varhaiskasvatuksessa tunnistettu veto- ja pitovoimatekijä.

Tuusulan varhaiskasvatuksessa toimintaa kehitetään Reunamo Education Oy:n Kehittävä palaute -tutkimuksen pohjalta. Tehtyjen johtajuus- ja oppimisympäristöanalyysien tulosten perusteella Tuusulan varhaiskasvatuksen johtamisen vahvuudet näkyvät selkeästi pedagogisen jaetun johtajuuden toteutumisessa, työyhteisön kehittämisessä sekä ammatillisen toimijuuden tukemisessa. Kehittämisen tarpeet kohdistuvat erityisesti rakenteiden edelleen selkiyttämiseen, muun muassa yhteistyöhön perusopetuksen kanssa ja huoltajayhteistyöhön.

Kaudelle 2026–2027 on kohdennettu taidepedagogien ja ryhmäavustajien tukea niihin päiväkoteihin, joissa tälle tuen muodolle on ollut perusteet. Samassa yhteydessä on huomioitu integroituihin erityisryhmiin sijoittuvat uudet hakijat. Esiopetuksen oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen osalta tuki on kohdennettu esiopetusryhmiin tunnistettujen tarpeiden mukaisesti.

Alkuvuodesta 2026 on suunniteltu yhteistyörakenteita ja tilojen yhteiskäyttöä Särössä yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa.

Tuusulassa toimii tällä hetkellä kolme integroitua erityisryhmää, jotka sijoittuvat syksystä 2026 Tuusulanjärven, Notkokuiston ja Rykmentinpuiston päiväkoteihin. Lisäksi Pellavan päiväkodissa jatkaa kohdennetun tuen ryhmä.

Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan vakinaisen tehtävän rekrytointi saatiin päätökseen helmikuussa 2026. Tehtävä sijoittuu Lahelan tertun ja Nummenharjun päiväkoteihin kaudella 2026–2027.

Esiopetus

Esi- ja alkuopetuksen välistä yhteistyötä kehitetään edelleen suunnitelmallisesti. Alkuvuodesta rehtorit ja päiväkodin johtajat kokoontuivat kuulemaan esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen tilannekatsausta sekä keskustelemaan tuen rakenteiden johtamisesta.

Esiopetuksen toimintakaudelle 2026–2027 on ilmoittautunut yhteensä 408 oppilasta, joista 47 on ilmoittautunut yksityisen palveluntuottajan järjestämään esiopetukseen. Ilmoittautuneita on 14 oppilasta vähemmän kuin viime vuonna tässä vaiheessa.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaan on annettu kaksi muutosmääräystä liittyen esi- ja perusopetuksen lakimuutoksiin koskien liikunnallisen elämäntavan edistämisen velvoitetta sekä varhennettua oppivelvollisuutta. Muutokset astuvat voimaan 1.8.2026 ja opetussuunnitelman päivitystyö on käynnistetty.

Esiopetuksessa on tehty lapsikohtaisen tuen päätöksiä kaudella 2025–2026 16 kpl. Tämän lisäksi osalla erityisluokkaa hakevista lapsista on vielä voimassa vanhan perusopetuslain mukainen HOKJS (henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma), joka tarkistetaan tukea koskevaksi päätökseksi perusopetuksen alettua.

Alkuvuodesta 2026 esiopetuksen henkilöstöä on koulutettu perusopetukseen siirtyvien tuettavien esioppilaiden prosesseihin liittyen. Esiopetuksesta perusopetukseen siirtymävaiheen ja muiden tukeen liittyvien asioiden osalta on tehty suunnitelmallisesti ja säännöllisesti yhteistyötä perusopetuksen oppimisen tuen asiantuntijan kanssa.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa on aloittanut tammi-maaliskuussa 2026 yhteensä 22 lasta palvelusetelipäiväkodeissa (Etelä-Tuusulassa 17 lasta ja Kellokoskella 5 lasta). Palvelusetelin ansiosta lapsia on voitu ohjata yksityiseen varhaiskasvatukseen ja taata näin lakisääteisen varhaiskasvatuspalvelun toteutuminen.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta ja ohjaus on lakisääteistä ja sitä tehdään suunnitelmallisesti. Yksityinen varhaiskasvatus on tärkeä osa Tuusulan palveluverkkoa. Tuusulassa on kahdeksan palvelusetelillä varhaiskasvatusta tarjoavaan päiväkoti sekä yksityisen hoidon tuella toimii kaksi päiväkotiä ja yksi ryhmäperhepäiväkoti.

Palvelusetelipäiväkotina aloitti tammikuussa 2026 kaksi yksityistä päiväkotiä, Päiväkoti Pikku-Arola Mäntsälästä ja Suomalais-Ranskalainen päiväkoti Les Galopins Helsingistä. Palvelusetelipäiväkodeiksi 1.8.2026 alkaen haki Steineripäiväkoti Pohjantähti Tuusulasta.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin arvo on Tuusulassa 950 euroa. Päivitetty Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja tuli voimaan 1.1.2026. Sääntökirja päivitettiin uuden varhaiskasvatuksen palveluseteli lain (1048/2025) mukaiseksi, joka korvasi vanhan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain. Keskeistä lakimuutoksessa on terminologian muutos.

Oppiminen

1.8.2026 voimaan tulevien opetussuunnitelman perusteiden päivittämisen valmistelua paikallisella tasolla on tehty alkuvuoden aikana. Päättösehdotus viedään huhtikuun lautakuntaan. Uudistus koskee liikunnallisen elämäntavan edistämistä, S2 opetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen muutoksia.

Tuusulan kunnan painotetun opetuksen periaatteiden päivittämistä musiikkipainotuksen sekä urheiluvalmennuksen osalta siirrettiin syksyyn 2025. Asiaa ei ole edistetty alkuvuonna 2026.

Riihikallion ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulut ovat valmistuneet ja toiminta on aloitettu molemmissa kouluissa 1.8.2025. Molemmissa kouluissa on rehtorin lisäksi virka-apulaisrehtori ja jaetun johtamisen rakenteet. Riihikallion koulussa järjestetään musiikkipainotusta ja Rykmentinpuiston koulussa on suurin osa erityisluokistamme.

Koulukuljetusten uusi sopimuskausi astui voimaan elokuussa 2025, sopimus on 2-vuotinen sisältäen optiovuodet 1+1. Tarjouksia tuli runsaasti ja pystyimme valitsemaan kustannustehokkaan kaluston. Pienimmissä ajoneuvoluokissa painotettiin päästöttömämpää kalustoa.

Perusopetus

Kouluun ilmoittautuminen on saatu päätökseen ja lukuvuoden 2026 -27 aloittaa tämän hetken arvion mukaan 396 ensimmäisen luokan oppilasta. Alle kuudenkymmenen oppilaan koulujen tilannetta tarkastellaan valtuustokauden aikana kuulemalla asukkaita, tekemällä ennakoarviointeja ja lapsivaikutusten arviointeja. Jokelan alueen palveluverkkoasukasilta pidettiin 29.1.2026. Kaikki koulumme siirtyvät lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen mobiililaitteiden täyskieltoon. Osa yläkouluistamme tekee vielä järjestyssääntöjen päivitykset kuluvan kevään aikana. Kouluissamme vahvistetaan alakoulujen tukioppilastoimintaa sekä tehdään yhteistä kiusaamisen puuttumisen mallia REILU-hankkeen osana. Kaikissa yläkouluissamme on tukioppilastoimintaa. Koulujemme yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät kokoontuvat säännöllisesti ja johtavat hyvinvointityötä tietoon perustuen. Helmikuussa Jokelassa kokoonnuttiin keskustelemaan Jokelan alueen vapaa-ajanvietosta osana Tuusulan Lapsiystävällinen kunta -työtä. Skidialogi-mallilla toteutettujen keskusteluhetkien tavoitteena oli kerätä oppilaiden ja nuorten parissa toimivien aikuisten näkemyksiä ja kokemuksia aiheesta. Keskustelut järjestettiin Pertun koululla ja Jokelan koulukeskuksella. Opetus- ja kulttuuriministeriön tukeman Harrastamisen Suomen mallin mukainen harrastustoiminta on toteutunut suunnitelman mukaisesti koko lukuvuoden ajan. Koko lukuvuoden mittaisia harrastuksia on ollut yhteensä 46. Opetushallituksen tukemaa koulun kerhotoimintaa on järjestetty useilla kouluilla koulujen henkilöstön ohjaamana.

Ostopalveluna on alkuvuoden aikana toteutettu hiihto- ja suunnistusharrastuksia Urheilukeskuksessa, englanninkerhotoimintaa Lepolassa sekä improvisaatiokerhoa Rykmentinpuiston koululla. Koululaisten harrastustoi-veita on kartoitettu kouluilla maaliskuun aikana "Harrastusjengin" eli nuorten harrastustutoreiden toimesta.

Kasvun ja oppimisen tuki

Tuusulan perusopetuksessa on huhtikuussa 2026 30 erityisluokkaa. Sairaalaopetuksen konsultaatiota sekä sairaalaopetusta antaa Kalliomaan koulu. Vammaisopetuksen luokkia on 11 ja lukuvuodelle 2026-2027 on yh-den vammaisopetuksen luokan lisätarve. Osa oppilasta on sipoolaisia, joista Sipoo maksaa kulut täysimääräi-sinä. Oppilaskohtaisen tuen päätöksiä on tehty 1.1.2026 alkaen 173 kappaletta. Oppimisen tuen lakimuutoksen toimintakulttuurista muutosta on johdettu säännöllisesti yhteisillä tilaisuuksilla sekä opetushenkilöstölle että rehtoreille. Esihenkilöpäivissä ovat aina esillä tuen ajankohtaiset asiat, keskustelut ja osaamisen jakaminen.

Ilmoituksia VALPAS-järjestelmään on tehty yhteensä 22, joista 11 nuoren tilanne on vielä kesken. Osa nuorista on saatu ohjattua aloittamaan opinnot, osa on jo täyttänyt 18 vuotta. Alkuvuoden 2026 ensimmäisellä neljän-neksellä on tullut 8 VALPAS-ilmoitusta.

Verkostoyhteistyö nuoriso-ohjaajien, kouluvalmentajien ja Ohjaamon henkilöstön kanssa on toiminnassa.

Lukio

Tuusulan lukion yhteishaussa oli haettavissa yhteensä 256 opiskelupaikkaa (Hyrylä 161, Jokelassa 60 ja Kello-koskella 35). Hakijoita oli runsaasti, joten saamme kaikki aloituspaikat täyteen syksyllä. Lukion opiskelijamäärä on kasvanut 800:aan. Tämä tarkoittaa vuositasolla noin 400 000 euron lisäystä lukion vuosibudjettiin verrat-tuna vuoteen 2025.

Lukion opiskelijamäärän kasvaessa on myös tehty uusia opettajarekrytointeja. Hyrylään vakinaistetaan syk-systä 2026 alkaen matematiikan, historian/yhteiskuntaopin ja englannin tuntiopettajat.

Tuusulan lukio jatkaa Erasmus+ projektia, johon saimme akkreditoinnin vuoden 2024 lopulla. Lukiolle myön-nettiin EU:n kansainvälisyysavustus vuodelle 2025 ja alkuvuodesta 2026 tehtiin rahoitushaku vuodelle 2026 erilaisiin liikkuvuuksiin ja muuhun kansainväliseen toimintaan. Rahoituksella toteutetaan opiskelijaryhmien, yk-sittäisten opiskelijoiden tai opettajien liikkuvuuksia ja kursseja muissa EU-maissa.

Syksyllä 2025 lukiossa otettiin käyttöön tekoälystrategia, jonka avulla olemme saaneet tekoälynkäytölle "peli-säännöt" ja pyrimme myös vahvistamaan tekoälyn vastuullista käyttöä oppimisen tukena. Kevään 2026 aikana tarkastelemme sen vaikutuksia ja päivitämme strategiaa lukuvuodelle 2026-2027.

Lukion visiota on työstetty viime syksystä alkaen ja alkuvuodesta pidettiin työpajoja opiskelijoille. Kevään ai-kana työpajojen materiaalin pohjalta luodaan lukiolle uusi visio.

Lukion oppimisen tuen uudistus tuli voimaan syksyllä 2025 ja sen käytänteitä on kehitetty edelleen ja sen vai-kutuksia arvioidaan keväällä 2026.

Keväällä 2026 siirrytään uuteen ylioppilas- ja kurssikoejärjestelmään Abittiz:een, jossa toimitaan muistitikkujen sijaan sovelluspohjaisesti. Muutos on tarkoittanut koepalvelimien uusimisia kaikissa toimipisteissä sekä opetta-jien sisästä kouluttamista

Vapaa-aika

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Nuorisopalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahallipalvelut

Saavutettavuus- ja esteettömyyskoulutuksessa saatuja tietoja hyödynnetään mm. yhdenvertaisuustyössä ja toiminnan kehittämisessä. Hyvinvointiviestintää on kehitetty perustamalla vuosikalenteri ja toimeenpantu tiedotteita ja hyvinvointiviestintä -kampanjoita. Tavoitteena on parantaa kevään aikana erityisesti lasten ja nuorten harrastustoiminnan saavutettavuutta.

Vapaa-aikapalveluiden kehittämistyön tueksi kerättiin kohderyhmistä tietoa toteuttamalla Uimahallin asiakastyytyväisyyskysely ja Aikuisväestön terveystottumus- ja liikuntakysely. Lisäksi alkuvuodesta on työstetty yhdistyskyselyä liikunta- ja nuorisoyhdistyksille. Nuorisotaloilla nuorille teetetyssä kyselyssä selvitettiin turvallisuuden kokemuksia ja nuorten ajatuksia palveluiden kehittämisestä. Kaikkia palautteita ja kyselyiden vastauksia hyödynnetään kehittämisessä ja tiedolla johtamisessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminta-avustukset liikunta- ja nuorisotoimintaan olivat haettavissa 1.-31.1.2025. Jaettavat avustussummat olivat 50 000 euroa liikuntaan ja 15 000 euroa nuorisotoimintaan. Liikunnan toiminta-avustusta haki 22 yhdistystä ja avustushakemuksia nuorisotoimintaan tuli kahdeksalta yhdistykseltä. Avustukset myönnettiin kaikille hakijayhdistyksille avustusten jakoperusteiden kriteerien mukaisesti. Harrastusmaksuihin jaetaan tukea harrastamisen yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Vuonna 2025 harrastusmaksutukea haki 7 yhdistystä. Harrastusmaksutukea haettiin yhteensä 45 000 eurolla ja avustusta myönnettiin 20 000 euroa, joka jakautui seitsemälle tukea hakeneelle yhdistykselle. Vuonna 2024 menestyneitä tuusulalaisia urheilijoita palkittiin Halosenniemessä helmikuussa. Vapaa-aikapalveluiden toimintaa supistetaan 15 000 eurolla. Säästöt kohdentuvat ulkoliikuntapaikkojen kunnostukseen, aurauksiin ja kenttien jäädytyksiin, alueellisen nuorisotyön kesätoimintaan ja vapaa-aikapalveluiden koulutustoimintaan.

Kulttuuri

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kirjasto
- Museo- ja kulttuuripalvelut
- Tuusulan Opisto ja kuvataidekoulu
- IT-museo

Erilaiset tilahankkeet ovat työllistäneet kulttuuripalveluja alkuvuonna. Museon työ- ja kokoelmatilojen hankesuunnitelma Hyökkälän koulun tiloihin edistyy aikataulussa. Myös Rakennus Kympin hankesuunnittelu etenee. Valtuusto teki päätöksen, että pääkirjastossa toteutetaan kevyt peruskorjaus. Uutta kirjastoa ja sen sijaintia valmistellaan myöhemmin. Kulttuuripalvelujen johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Lastenkulttuuriviikko Skidiviikko tarjosi lukuisia kulttuurielämyksiä lähes tuhannelle lapselle. Vuoden tuusulalaiseksi kirjoittajana palkittiin Anne Tarsalainen.

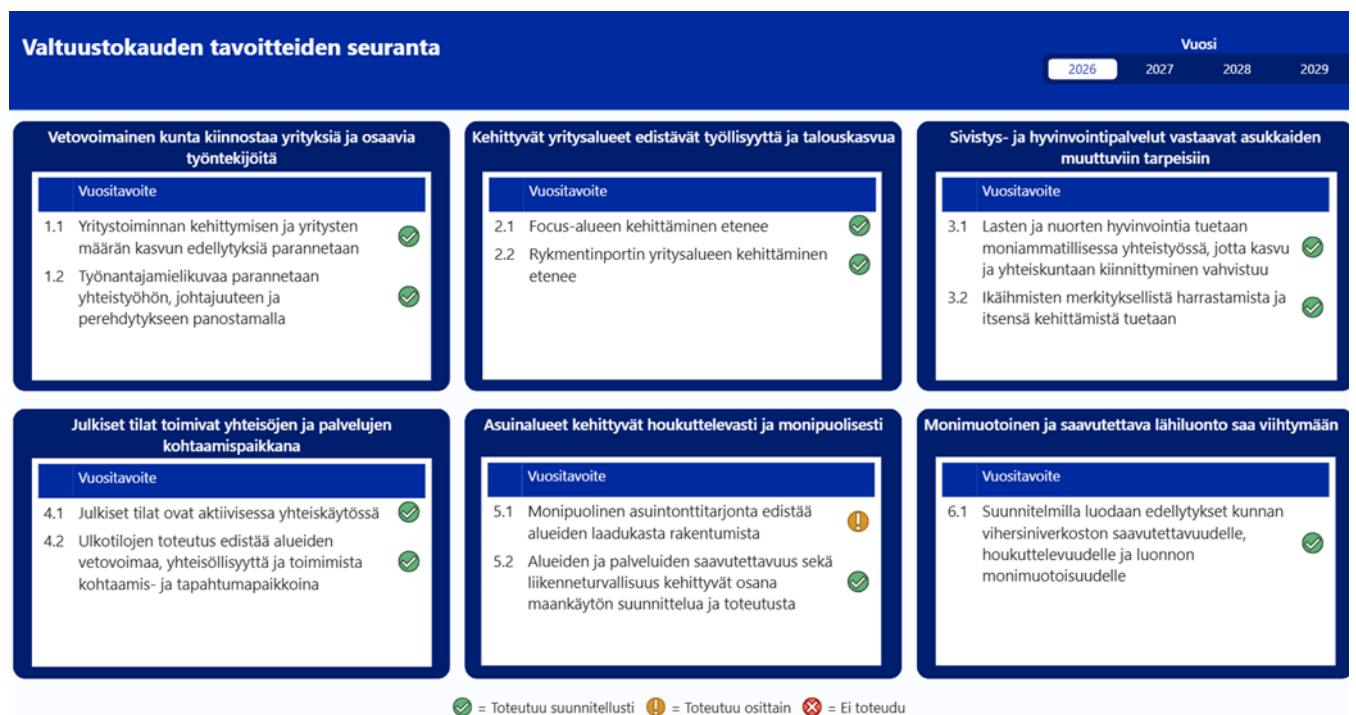
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminta-avustukset kulttuuri- ja taidetoimintaan olivat haettavissa tammi-kuussa. Kaikkiaan hakemuksia saapui 72 kappaletta ja avustuksia haettiin yhteensä 346 343,40 eurolla. Tuusulan kunnan talousarvioon 2025 oli varattu kulttuuritoiminnan tukemiseen yhteensä 125 000 euroa. Avustuksia myönnettiin 64 kulttuurin ja taiteen harrastajalle tai ammattilaiselle.

Vuositavoitteiden toteutumisen tilanne ja poikkeamat

Sivistyksen toimialueen vastuunalaisena olevat vuositavoitteet ovat pääosin toteutumassa suunnitellun mukaisesti. Oppimisen palvelualueen tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu 1.8.2025 voimaan tullut oppimisen tuen uudistus. Toimintakulttuurin kehittäminen kohti kaikille yhteistä koulua jatkuu edelleen ja suunnitelmallisilla toimenpiteillä vahvistetaan lähikouluperiaatteen toteutumista. Reilu-hanketyö etenee ja sen myötä kehitetään myös kiusaamiseen puuttumisen mallia ja vaikutetaan oppilaiden turvallisuuden hyvinvoinnin tukemiseen.

Julkisten tilojen yhteiskäytön periaatteita ja yhteistä toimintaa kehitetään myös toimialueen sisällä. Alkuvuodesta 2026 varhaiskasvatus- ja nuorisopalveluissa on suunniteltu yhteistyörakenteita ja tilojen yhteiskäyttöä Särössä syksyllä 2026 alkavalle toimintakaudelle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa ikäihmisten hyvinvointia tukevia toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta

Toimintakulttuurin kehittäminen oppimisen tuen uudistuksen mukaisesti jatkuu edelleen vahvistamalla lähikouluperiaatteen toteutumista kohti kaikille yhteistä koulua. REILU-hankeessa jatketaan Tuusulan yhteisen kiusaamiseen puuttumisen mallin kehittämistä. Ennaltaehkäisevää opiskeluhoitotyötä vahvistetaan sekä kehitetään edelleen oppilaiden osallisuutta tukevia osallistavia rakenteita.

Toteutumisen kokonaisarvio

Toimenpide

Toimenpide	Arvio
Kulttuuripalveluissa on kohdattu erityisryhmiä ja huomioitu heidän tarpeensa Moninaiset erityiset -hankkeessa.	✓
Kohdennettua nuorisotyötä on vahvistettu moniammatillisessa yhteistyössä.	✓
Lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan saavutettavuutta on parannettu viestintää ja kohderyhmän osallisuutta kehittämällä.	✓
Ruokapalvelut ovat toteuttaneet makukyselyn, jonka tuloksien avulla kehitetään ruokalistaa huomioiden monikulttuuristen lasten ja nuorten tarpeet.	✓
Varhaiskasvatuksessa on tehty yhteistyötä moniammatillisissa verkostoissa hyvinvointialueen kanssa ja vahvistettu varhaiskasvatuksen sosio-nomin ja lapsiperheiden ohjaajan työnkuvia lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäjinä ja osana moniammatillista varhaiskasvatuksen tiimiä.	✓
Varhaiskasvatuksen päivitetty painopistealueet leikki, liikkuminen ja kaveritaidot on viety osaksi päiväkotien arkea.	✓
Varhaiskasvatuksen palveluohjausta on kehitetty vastaamaan kunnan monikulttuurisen kehittymisen tarpeita.	✓
Oppimisen tuen uudistus on viety käytäntöön onnistuneesti vastaamaan opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita.	!
Oppilaiden hyvinvointia on lisätty varmistamalla turvallinen arki kouluissa.	!

✓ = Toteutuu suunnitellusti ! = Toteutuu osittain ✗ = Ei toteudu

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta

Vuositavoitteiden toteutumista on edistetty kaikilta osin suunnitellusti. Ohjatun liikunnan mahdollisuuksia on vahvistettu. Kulttuuripalvelut on huomioinut ikäihmiset palveluissaan laajemmin.

Toteutumisen kokonaisarvio

Toimenpide

Toimenpide	Arvio
Kulttuuripalveluissa on tehty demokratiatyötä ja vahvistettu kuntalaisten digitaatioita.	✓
Kulttuuripalveluissa on huomioitu ikäihmisten tarpeita kulttuurisessa vanhustyössä.	✓
Ikäihmisten ruokailun osallistumismääriä on seurattu säännöllisesti. Ikäihmisille on pidetty avoinna riittävä määrä kouluravintoloita, jotta kaikilla halukkailla on mahdollisuus osallistua ruokailuun.	✓
Ikäihmisten toimintakykyä on tuettu liikuntapalveluissa.	✓
Urheilukeskuksen alueesta ja toiminnasta on teetetty esteettömyyskartoitus.	✓

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta

Yhteiskäyttöön liittyviä toimenpiteitä on edistetty suunnitellusti. Särmän kokoustilojen käyttö suunniteltu ja tiedot koottu tilavarausjärjestelmää varten.

Toteutumisen kokonaisarvio

Toimenpide

Toimenpide	Arvio
Uudet ja vanhat yhteiskäyttötilat on tuotu varattaviksi uuteen tilavarausjärjestelmään	✓
Yhteiskäytön linjaukset ja periaatteet on otettu käyttöön kaikissa yhteiskäyttökohteissa	✓
Särmän kokouskeskuksen, nuorisotilan ja perhe-keskuksen avautuessa yhteiskäytön käynnistyminen on varmistettu	✓

Kasvun ja ympäristön vastuun alaisena, sivistyksen toimialaan liittyen.

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta	Toteutumisen kokonaisarvio
Varuskunnanaukion yleissuunnitelman päivitys on valmistelussa. Hyrylän taideohjelman ensimmäisen teoksen taiteilijavalinta on käynnissä. Särmän ympäristön katu-urakoiden työt ovat käynnissä. Hyrylän väliaikaisen torin/tapahtuma/kohtaamispaikan arviointi on aloitettu.	
Toimenpide	Arvio
Varuskunnanaukion päivitetty yleissuunnitelma on hyväksytty	
Hyrylän taideohjelman ensimmäinen taideteos on valmistunut	
Hyrylän väliaikaisen torin/tapahtuma/kohtaamispaikan arviointi ja edistäminen	
Palvelukeskus Särmän alueen katu-urakat valmistuvat	
Palvelualueet ovat tiedottaneet aktiivisesti palveluverkon kohteiden ulkotilojen käyttömahdollisuuksista	
Jokipuiston puistosuunnitelman mukainen saneeraus on aloitettu	
Tekova Areenan ulkoliikuntapaikka on valmistunut.	

Investoinnit

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Investoinnit 2026	TA2026	Toteuma 032026	Jäljellä	TOT %
Rykmentinpuiston päiväkodin ensivarustus	-10 000		-10 000	0,0 %
Robottiikkalainamo	-12 000		-12 000	0,0 %
Riihikallion koulun ensivarustus	-40 000	-3 000	-37 000	7,4 %
Rykmentinpuiston koulun ensivarustus	-50 000	-5 000	-45 000	10,5 %
Yhteiskäyttövälineiden hankinta	-30 000		-30 000	0,0 %
Kylmäkuljetusvaunujen osittainen uusiminen	-30 000		-30 000	0,0 %
Yhteensä	-172 000	-8 000	-164 000	4,8 %

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Investoinnit 2026	TA2026	Toteuma 032026	Jäljellä	TOT %
Kirjastoauton viilennyslaite	-15 000		-15 000	0,0 %
Hyökkälän kokoelmatilojen säilytysratkaisut	-80 000		-80 000	0,0 %
Rakennuskymppi kalustus	-10 000		-10 000	0,0 %
Kiinteistötraktori	-70 000		-70 000	0,0 %
Jokelan traktorimönkijä	-25 000		-25 000	0,0 %
Yhteensä	-200 000	0	-200 000	0,0 %